

סיכום פעילות מרכז מנומדין למשפט יהודי ודמוקרטי

יוני - ינואר

2023

חזון

זהותה היהודית והדמוקרטית של מדינת ישראל מהווה
מקור לשותפות ולשגשוג

משימה

פיתוח תשתית משפטית ואקדמית לחיבור מרכיבי הזהות
הישראלית ושילובה בשיח הציבורי

תיאורית שינוי

המרכז פועל על מנת להעשיר את המחקר האקדמי, לעצב סוכני שינוי ולפתח פתרונות משפטיים עבור זהותה היהודית והדמוקרטית של מדינת ישראל. ענפי הפעולה של המרכז משתלבים יחד על מנת לתרום לשיח הציבורי ולייצר את התשתית המשפטית הנחוצה לעתידה של מדינת ישראל. תשתית זו תאפשר את שגשוגה של החברה הישראלית והבנה בין הקהילות המרכיבות את זהותה.

תכנית עמיתי המרכז

"אחרי כל מפגש או שיח מצאתי את עצמי חוזרת הביתה ומספרת על המחשבות והמסקנות שלי ועוסקת בנושא עוד הרבה. בתקופה כל כך מקוטבת ומשוסעת להצליח לשבת יחד בחדר ולהיפגש כדי לשמוע, לדבר ולחזק את הסובלנות שלנו זה הדבר הערכי והנכון לעשות. היתה לי חוויה מעניינת, מעשירה ומשמעותית וללא ספק נתרמתי המון." (אור יצחקי-בניסטי, סטודנטית שנה ב' וחברה בתכנית העמיתים)

שיחה על המהפכה המשפטית

ערב סיום

סיור למוזיאון "אנו" בהובלת עמיתי המרכז

פגישה עם עו"ד שגית פרץ-דרעי

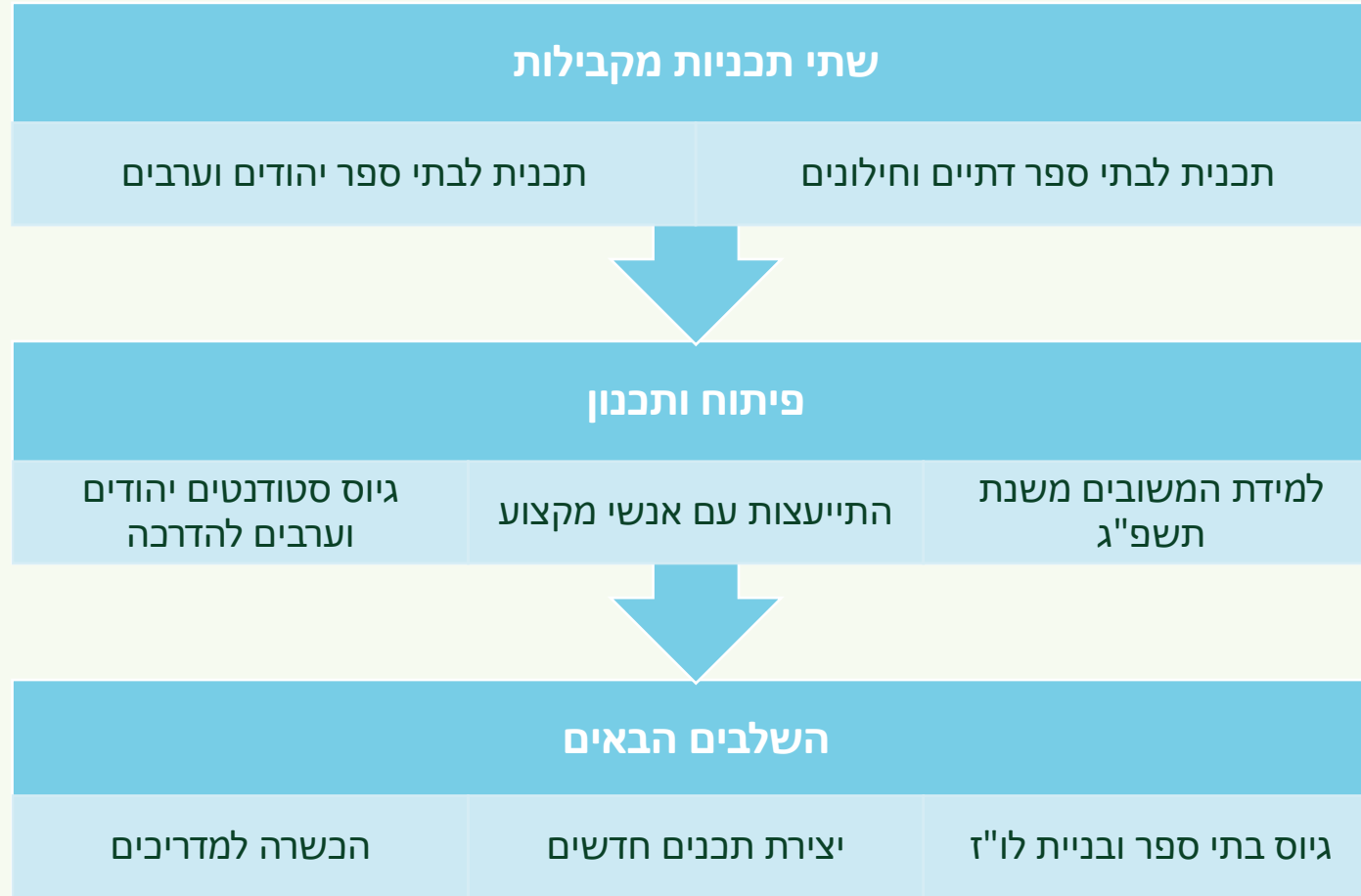
13
סטודנטים

7
מפגשים

תוכנית התיכונים למנהיגות במשפט

היערכות לקראת תוכנית התיכונים תשפ"ד

550
תלמידי
תיכון

48
סטודנטים
מדריכים

8
בתי ספר

קורס אסטרטגיות לשינוי חברתי בנושאי דת ומדינה

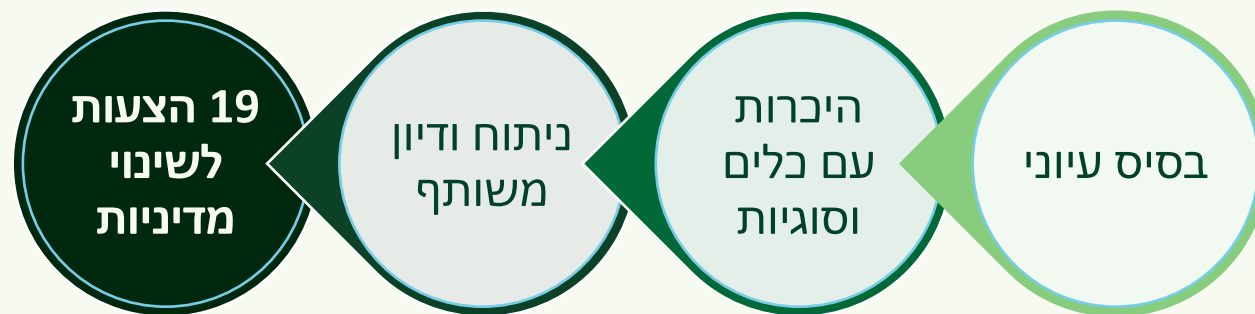
"נותן כלים בפועל איך לראות ולהתמודד עם המציאות הסבוכה הקיימת בנושאי דת ומדינה"

"הקורס היה מעניין ומלמד, הקורס הכי טוב שלקחתי בפקולטה"

הרצאה של עו"ד הילה גפן-שפיץ על תהליכי ביזור בממסד הדתי

סקר שביעות רצון מהוראה

משפט משווה:
אתגרי דת ומדינה
בישראל ובהודו

יהדות ומדינה בצל המהפכה המשפטית

בסמוך לפתיחת מושב הקיץ של הכנסת, ערך המרכז בשיתוף עם המרכז ליהדות ומדינה מבית מכון הרטמן, את כנס "דין. תורה. יהדות ומדינה בצל המהפכה המשפטית".

בסקירה מקיפה שגובשה לקראת הכנס ובמהלך הכנס עצמו, נבחנו השפעות אירועי המהפכה המשפטית על תחומי יהדות ומדינה בישראל. הכנס עורר עניין ציבורי, והשתתפו בו חברי כנסת, אנשי ציבור ואקדמיה, וכן שופט בית המשפט העליון בדימוס, ניל הנדל.

תיקון חוק הירושה – חיזוק ההגנה על זכויות יסוד

מאז פרסום תזכיר תיקון לחוק הירושה בידי משרד המשפטים, פעל המרכז לתיקונו בדרך שתקדם את ההכרה השוויונית בבני זוג ידועים בציבור, ותפחית את הסיכון לסרבנות גט 'בחסות החוק'.

במסגרת קידום התזכיר, התבקש פרופ' שחר ליפשיץ לרכז דיון עומק בתיקון החקיקה כחלק משולחן עגול שכינס משרד המשפטים. הדיון התקיים בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי), בשיתוף האפוסטרופוס הכללי, עובדי מדינה, פעילים חברתיים ואנשי אקדמיה.

קידום מדיניות ציבורית

- **נישואין וגירושין בישראל** – גיבוש הצעת מדיניות מחדשת, בשיתוף המרכז ליהדות ומדינה במכון הרטמן, ועל יסוד תהליך עומק מקיף.
- **מערך הגיור** – גיבוש דו"ח שנתי יחד עם ארגון עתים, המציג תמונת מצב עדכנית, וקידום שיח ציבורי ביחס לצורך בשיפור המערך.
- **"חוק החמץ"** – מעורבות בהליכי חקיקת החוק במגמה למתן את נוסחו, והנעת תהליכי קבלת החלטות שיתופיים בעקבות חקיקתו.
- **בניית הסכמות** – הנעת פרויקטים להטמעת הליכי בניית הסכמות בקרב רשויות ובבתי משפט העוסקים בסכסוכים מנהליים.
- **חוק איסור הפליה** – קידום שיח לשם גיבוש הצעה לתיקון חקיקה מידתית ומאוזן בהתייחס לאמונה דתית ומצפון, כהכנה לאפשרות שהקואליציה תבקש לקדם תיקון חקיקה גורף יותר.

14
משפטיות
חוות דעת

16
ייעוץ
ממשל
לגורמי

3
ניירות
מדיניות

חוקרי המרכז הופיעו במבחר ערוצי תקשורת בנושאים מגוונים: בניית הסכמות בחברה הישראלית, המהפכה המשפטית, דת ומדינה, מערך הגיור, בירורי יהדות ועוד.

אנשים ומחשבים

עו"ד אלעד קפול, עו"ד ויועץ חברתי, מנהל מרכז מנומדין למשפט יהודי ודמוקרטי. צילום: פרטי

דעות וניתוחים

אילו סוגיות אתיות חבויות בתוך מאגרי המידע של הרבנות הראשית?

כיצד יישום מערכות BI ומערכות מידע חדשות הפך לעוד כלי בקשיים שמערימה הרבנות הראשית על זוגות שרוצים להינשא שלא במסגרת הממסד הרבני • האם נהפוך מהעם היהודי לעם המאגר היהודי?

עו"ד אלעד קפול | 12:01 27/06/2023

בני

כשהפוליטיקאים הולכים על הסף: מה יקרה אם הממשלה תתעלם מפסיקת בג"ץ?

שר המורשת קרא לממשלה שלא לקיים את החלטת בג"ץ בעניין אריה דרעי, אך גם אם הפעם לא נחזה בצעד קיצוני שכזה נראה שעמדת חוסיין בין הרשויות הולך ומתקרב • איך התייחסו בעבר מוקדם שבהם המדינה או אישי ציבור התעלמו מבג"ץ, ומה יכולים השופטים לעשות? • המשקופית של גנוס

גלובס

מערכת המשפט | דעה

הדרך השלישית: גוף מגשר בסוגיות ערכיות

ביהמ"ש העליון מוטל - שלא בטובתו ולעתים בניגוד לרצונו - אל תוך סכסוכים ערכיים מדממים מזעם ונדרש להכרעות בינאריות • בשנים האחרונות אנחנו שוקדים בקונגרס הישראלי על הצעה שתיצור כלי חדש, גוף בונה הסכמות, לצד ביהמ"ש, שיאפשר ליצור הידברות ופתרונות מוסכמים

בית המשפט העליון מוטל שלא בטובתו ולעתים בניגוד לרצונו אל תוך סכסוכים ערכיים / אילוסטרציה: Shutterstock, New Africa

13.01.2023 פרופ' שחר ליפשיץ

ice

מדדים ומחקרים

הדו"ח חושף: ירידה במספר המתגיירים בגלל התנהלות מערך הגיור

במדינת ישראל חיים למעלה מחצי מיליון אזרחים אשר מוגדרים "חסרי דת". רבים מהם רואים את עצמם כחלק מהקהילה היהודית, אבל מדינת ישראל לא מאפשרת להם להתגייר בגלל התנהלות מערך הגיור

מערכת ice | 15:41 22/5/2023

חדשות 13

פרופ' שחר ליפשיץ המקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר אילן

הבגישות החשאיות בבית הנשיא

ריאיון עם חבר בצוות המומחים שמוביל את מאמצי המשרה בבית הנשיא

שש

14 עכשיו

האם אנו בדרך למלחמת אחים?

עצומה חדשה קוראת לכל הצדדים להתחיל בהידברות

14 הבוקר ישראל

כ"ב שבט התשפ"ג | 08:41

פרק חדש!

בירורי יהדות

בדיקת רקמות, מאגרי מידע ומיחשוב ברבנות

עם עו"ד אלעד קפול

מבקות ברבנות

שודקאס תבית מרכז צדק לנשים מגישות: עו"ד ניצן כספי שילוני וטו"ר רבקה לוביץ

כנסים ואירועים

כנס יהדות ומדינה השנתי

דין תורה.

יהדות ומדינה
בצל המהפכה המשפטית

1.5.23 | י באייר תשפ"ג

9:00 התכנסות וכיבוד קל
9:30 מושב פתיחה
10:00 מושב ראשון: אחריי המבול? החקיקה הדתית הצפויה אחרי המהפכה המשפטית
11:45 הפסקה וכיבוד קל
12:00 מושב שני: היום שאחרי - סוגיות יהדות ומדינה במערכת המשפט
13:15 ארוחת צהריים
14:00 מושבים מקבילים: נישואין וגירושין כמקרה בוחר
15:15 מושב סיכום
15:45 סיום

בהשתתפות:
שופט העליון בדימוס ניל הנדל, ח"כ בני גנץ, ח"כ אביגדור ליברמן, ח"כ מרב מיכאלי, ח"כ דן אילוז, פרופ' אביעד הכהן, פרופ' רות הלפרין-קדרי, הרב ד"ר דניאל הרטמן, פרופ' שחר ליפשיץ, פרופ' גידי ספיר ואדום בלומין, קרן הורוביץ, בתיה כהנא-דרור, ניצן כספי-שילוני, אורית להב, אורלי ארז לחובסקי, הרב אהרן ליבוביץ, אלה סקעת, הרב שאול פרבר, תני כרנק, שגית פרץ-דרעי, אורי קידר, ליאת קליין-גנץ, אלעד קפלן, אלקס ריף

מכון שלום הרטמן, גדליהו אלון 11, ירושלים

UJA Federation NEW YORK | מרכז המחקר והמחקר | מרכז המחקר והמחקר | מרכז המחקר והמחקר

אמנה ישראלית

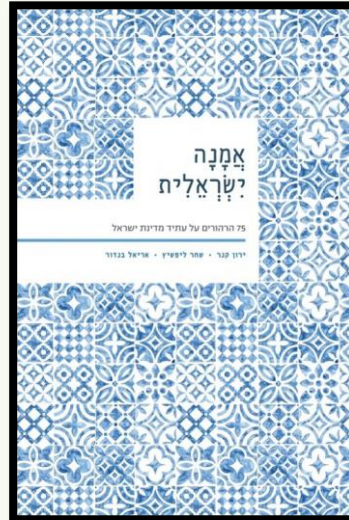
75 הרבנים על עתיד מדינת ישראל
ירון נגר - שחר ליפשיץ - מיכאל גבזור

מרכז מומלדן למשפט יהודי ודמוקרטי והקליניקה למשפט עברי ממייסדים אתנכסן להרצאת אורח של פרופ' אבישלום וסטרייך, המרכז האקדמי למשפט ועסקים רמת גן

החלפת עוברים בהפריית חוץ גופיות במדינה יהודית ודמוקרטית: בעקבות המחלל בבית החולים אסותא

יום שישי | ט' בסיון תשפ"ג | 29.5.2023 | בין השעות 17:00-18:30
האגף למשפט ומקרקעין ע"ש ז'אן זמוריס בנין (306) | חדר הסגל ע"ש פרופ' שלום לרנר ז"ל (חדר 200)

biu.ac.il * 03922

- הרפורמה במערכת המשפט (מרץ)
- שיטת מינוי שופטים (אפריל)
- סוגיית החמץ ובניית הסכמות (אפריל)
- משיח משברי לשיח שיתופי (אפריל)
- אתגרי הגיור בישראל (מאי)
- ספר אמנה ישראלית (יוני)
- כנסים ואירועים נוספים בהשתתפות חוקרי המרכז

